

10 DECEMBAR 2015

PONOVLJENI INCIDENTI U GORAŽDEVCU: POTREBA ZA BRZOM AKCIJOM

U noći 7. decembra, dogodila se serija incidenata u selu Goraždevac, koje se nalazi u opštini Peć i koje je pretežno naseljeno Srbima. Bilo je pucnjave u centralnom delu sela; pucalo se na auto, a meci su pogodili kuću u kojoj se nalazila porodica. Takođe je zapaljen, i tupim predmetom delimično uništen spomenik koji je izgrađen u znak sećanja na žrtve rata i incidenta koji se desio 2003. godine gde je ubijeno nekoliko dece.

Kosovska policija je potvrdila da je započela intenzivnu istragu. Policija je pojasnila da je odmah kontaktirala predstavnike ovog sela i da su poslali dodatnu policijsku snagu na to područje kako bi osigurali da selo i građani tog sela budu bezbedni. Takođe su dodali da se 4. decembra održao zajednički sastanak sa opštinskim vlastima, predstavnicima iz Ministarstva za zajednice i povratak, predstavnicima sela i Milošem Dimitrijevićem, članom opštinske skupštine. Bezbednosna situacija se tada smatrala da je mirna i stabilna.¹

Direktor Kancelarije za Kosovo i Metohiju Republike Srbije, Marko Đurić, je osudio ove napade, nazivajući ih "terorističkim napadima albanskih ekstremista na Srbe i njihovu imovinu" i pozvao građane Goraždevca da "ostanu mirni i da ne odgovaraju na provokacije albanskih ekstremista". Takođe je naveo da je "uveren da većina Albanaca ne želi da se situacija pogorša u njihovoj zajednici" i da Kosovske institucije imaju priliku da pokažu svoju zrelost tako što će da uhapsu one koji su odgovorni za ovaj napad.²

Đurić je takođe posetio Goraždevac u prisustvu kosovskih ministara Ljubomira Marića i Dalibora Jevtića, i tada je koristio manje polarizirajući govor i pozvao političare odgovorne za bezbednost da se brinu o srpskoj deci kao što se brinu o albanskoj deci. Dodao je da sama činjenica da postoje samo tri policajaca srpske pripadnosti u selu pokazuje da "nešto nije u redu". Jevtić i Marić su dodali da su par puta ukazali na nedostatak policajaca srpske pripadnosti u Goraždevcu i predložili su da se povećaju mere bezbednosti (uključujući i video nadzor), ali da se nijedne od tih bezbednosnih mera nisu primenile.³

Pozitivan napredak u poređenju sa prethodnim incidentima koji su uključivali srpsku zajednicu na Kosovu, je to što su politički predstavnici kosovskih Albanaca zvanično reagovali. Predsednica Kosova Jahjaga je veoma brzo osudila incidente, i istakla da "neće biti dozvoljeno da incidenti ove

¹ <http://www.telegrafi.com/lajme/incident-i-armatosur-ne-gorazhdec-te-pejes-konfirmohet-edhe-nga-policia-80-11433.html> and http://kossev.info/strana/arhiva/vatra_u_gorazdevcu_zapaljen_spomenik_zrtvama_nato_a/7061

² http://kossev.info/strana/arhiva/vatra_u_gorazdevcu_zapaljen_spomenik_zrtvama_nato_a/7061

³ http://kossev.info/strana/arhiva/gorazdevac_/7070.

vrste pogoršaju međuetničke odnose".⁴ Vlada Kosova je osudila incident i izrazila svoju predanost da će da poboljša uslove života svih građana Kosova.⁵ Gradonačelnik Peći, Gazmend Muhadžeri, je posetio selo i izjavio da počinioci ovog incidenta trebaju biti izvedeni pred sud.⁶ Stranka opozicije AAK, koja je politički značajna u Peći, je pozvala vlasti da istraže incidente i da dovedu počinioce pred lice pravde, jer takvi incidenti "ne smeju da ugroze naše napore za integraciju Srba i da onu budu slobodni i ravnopravni građani Kosova".⁷

Incidente je takođe osudio OEBS na Kosovu, koji je incidente nazvao "upornim nemirom" koji "doprinosi opštem strahu od nesigurnosti".⁸ Komesar EU za susedsku politiku Johanesh Han je tvrdio da ne nema mesta za nasilje u bilo kojoj demokratskoj državi koja ima evropsku perspektivu.⁹

ECMI Kosovo je opširno pisao o incidentima koji uključuju manjinske zajednice na Kosovu, uključujući i incident slične prirode koji se desio u Goraždevcu 8. i 9. jula 2015.¹⁰ Kao što smo to radili i u prošlosti, pozivamo vlasti da pokažu odlučnost i neposrednost u tome da završe istragu i uhapse one koji su odgovorni za ove incidente.

Sama činjenica da se ovi incidenti u više navrata događaju u Goraždevcu ali i u širem regionu, govori da oni više ne mogu biti odbačeni kao izolovani incidenti. Ovo predstavlja trend povećanog intenziteta koji ima negativni uticaj na bezbednost srpske zajednice, što je ključni preduslov za njihov proces integracije u Kosovo. Ovaj šablon se treba rešiti u kratkom roku (tako što će da se povećaju mere bezbednosti, i da se deluje protiv onih koji su odgovorni), ali i na strukturni način, tako što će da se poveća poverenje i da se smanji etnička daljina između albanske i srpske zajednice na Kosovu, i na političkom nivou.

Kroz **Monitorisanje pitanja zajednica na Kosovu** (Kosovo Communities Issues Monitor), ECMI Kosovo prati, analizira, i daje preporuke o dešavanjima i problemima u vezi sa položajem manjinskih zajednica na Kosovu, a u okviru međunarodnog i nacionalnog zakonodavstva za prava manjina. Analize predstavljene u Monitoru oslanjaju se na neposredno praćenje rada medija i intervju sa relevantnim akterima od interesa. Dok ECMI Kosovo stalno teži pružanju preciznih i iznjeniranih informacija i predstavljanju pogleda i percepcija svih strana, cilj Monitora nije da ponudi novinarsku ili verodostojnu reportažu, već da ponudi dodatni analitički element debati, odražavajući višegodišnje iskustvo ECMI-ja Kosovo sa pitanjima zajednica na Kosovu i trenutnim međunarodnim i nacionalnim pravnim okvirom.

⁴ <http://fax.al/read/news/2028536/10671770/jahjaga-nuk-lejojme-qe-incidentet-e-tilla-te-acarojne-raportet-nderetnike-ne-kosove>

⁵ <http://www.rtklive.com/rtk2/?id=2&r=4161>.

⁶ <http://www.rtklive.com/rtk2/?id=2&r=4126>

⁷ <http://fax.al/read/news/2028536/10670747/aak-kerkon-zbardhjen-e-incidentit-ne-gorazhdec>

⁸ <http://www.gazetaexpress.com/lajme/osbe-denon-incidentet-ne-gorazhdec-150196/>

⁹ <http://www.rtklive.com/rtk2/?id=2&r=4150>

¹⁰ <http://www.ecmikosovo.org/wp-content/uploads/2015/07/Serbian.pdf>

Dodatni izveštaji i političke analize:

[Supenzija sporazuma o Udruženju/Zajednici većinski srpskih opština](#)
15. novembar 2015.

[Kosovo I UNESCO: za obnovljen fokus na debatu](#)
8. novembar 2015.

[Da li je sistem kvota za manjine u visokom obrazovanju zloupotrebljen?](#)
15. oktobar 2015.

[Za inkluzivnu diskusiju o Zajednici većinski srpskih opština](#)
8. oktobar 2015.

[Novi sporazum o Udruženju/Zajednici opština sa većinski srpskim stanovništvom: važan korak napred, ali ne i konačna reč](#)
7. septembar 2015.

[Neslaganje oko upotrebe jezika na Kosovu I loša primena zakonskog okvira](#)
2. avgust 2015.

[Paket zakona o ljudskim pravima stupa na snagu](#)
26. jul 2015.

[O zabrinjavajućem trendu incidenata usmerenim na srpsku zajednicu na području Peći i Kline](#)
19. jul 2015.

[Vidovdan: Ništa novo je dobra vest](#)
3. jul 2015.

[O skorašnjim bezbednosnim incidentima u Klini i teškom procesu povratka](#)
21. maj 2015.

[Praznik Goranaca 6. maja: propuštena prilika za kosovske institucije](#)
14. maj 2015.

[Udruženje/Zajednica većinski srpskih opština: šta \(ne\) omogućava kosovski pravni okvir?](#)
16. april 2015.

[Udruženje/Zajednica većinski srpskih opština: ekskluzivni klub na osnovu etničke pripadnosti?](#)
31. mart 2015.

O ECMI-ju Kosovo

ECMI Kosovo je vodeća nevladina organizacija, koja se bavi pitanjima manjina na Kosovu, sa ciljem da razvije inkluzivne i reprezentativne institucije odgovorne za pitanja zajednica, koje podržavaju stabilno i multi-etničko Kosovo. ECMI Kosovo doprinosi razvoju, jačanju i implementaciji relevantnog zakonodavstva, podržava institucionalizaciju vladinih tela koja predstavljaju zajednice, i povećava kapacitet aktera civilnog društva i vlade kako bi sarađivali na konstruktivan i održiv način.